

Aai Terlouw, boer met onbezwaard bezit op de groote doening in 't Westend van Braank *) in de Alblasserwaard, heeft kwaaië dagen te belevan en dat is te verstaan als je in één week vier koeien van de tongblaar kwijtraakt.

Wat is dat lee, peinst Aai, vier koeigies dood, beste melkgevertjes en daar nog bij van 't stamboek. En dat beprakkezeert hij dagen achtereen. Ten leste wordt hij er stil van en dat is te begripen, want het is geweten in de contreije dat Aai Terlouw bar veel met z'n koeigies opheeft en het mag dan zijn dat zulks met iederen boer het geval is, maar met Aai Terlouw toch wel bijzonder.

Wat is dat merakels jammer, peinst Aai nu ook, terwijl hij aan het aard overdoen is op de achterkamp. En hij slaat tegen zijn eigen aan het morren. Ook over anderen mort hij, al aard overdoende.

Wordt de boer nou nog niet genoeg geschaaid, moeten er nou ook nog beste koeigies dood van de tongblaar? Niet eens meer vrij boer op eigen doening rechtoorig, 't is een schand! Zóóveel koeien mag je hebben, zóóveel varkens, zóóveel kalvers, zeggen de heeren in Den Haag. 't Is bar met die crisiswetten rechtovoort. Ondermelk, boterzegels, aarpelwetten, zoo gek kan je 't niet noemen of de boeren moeten het ontgelden. Vroeger was je vrij boer op eigen doening, maar dat is al lang gewest. Wij hebben niks meer te zeggen, ze willen van ons kantoorklerken maken: die staat zus invullen en die staat zoo! Allemaal buitennissigheidjes, die in de Waard niet thuishooren. Een boer is een boer; en daarmee uit. Zoo zwaar peinst Aai Terlouw op den boerenstand na. Dan grijnslacht hij. Hij denkt aan z'n zoon. Ha, die is op de Landbouwschool in Ottoland. Daar zal hij leeren hoe je het land 't best bemesten kan, hoe je de beste bieten krijgt en de meeste melk. En als hij dat rechtovoort allemaal weet en eigens gaat toepassen, dan komt de regeering. Ho boer, jij mag maar zóóveel melk leveren, de rest is ondermelk. Ho boer, jij mag maar zóóveel boter maken en denk om de zegeltjes! Ho boer, jij weet nou wel hoe je het best je varkensstapel kan uitbreiden, maar je mag er maar zóóveel houden. Die worden je toegewezen! Rechtoorig loopen de ambtenaren de stijlen uit de deur.

Aai docht aan zijn koeien, die hij een jaar of wat terug aan de regeering had moeten verkoopen en die in blik de wereld ingegaan waren. En nou, neeë nou had de regeering het niet gedaan, nou was hij vier beste beestjes door de tongblaar kwijtgeraakt. O, wat lee, wat een bar zware zaak..... Een boer is een boer en die moet gezegger op eigen doening blijven, bepeinsde hij. En daarna zegde hij hardop: „De boeren zijn in nood!”

Ijzig strak stond zijn gelaat. Het was of hij een verschrikkelijke ontdekking gedaan had, nu pas, op den

dag van vandaag, terwijl hij toch al jaren op deze zware manier boerde.

En nog eens zegde hij hardop: „Beljaat, de boeren zijn in nood.”

Voor hem was de burgermaatschappij van weinig belang, prakkezeerde hij, de Alblasserwaard bestaat uit land: weiland, hooiland en boeren.

„Hoe moet het met dat pinkstiertje?” wier opeens achter zijn rug gezegd.

Hij schrikte op uit zijn zware bepeinszen en zag Janus, den daggelder staan toen hij zich omkeerde.

„Jaat..... jaat..... ik hoorde je niet, Janus,” zei hij verstrooid weerom.

„Zeker prakkezaasies?” vroeg Janus, die al twaalf jaar jaardaggelder was bij Aai Terlouw.

„Jaat, dat zeg je daar krek.”..... Even daarna zei hij:

„Jaat, Janus; ik bepeinsde dat onte geval met die vier koeigies en wijders van de tijën die er rechtoorig zijn. Ik docht zoo bij mijn eigens: De boeren zijn in nood.....” Zoo was Aai. Wanneer het zaken aangingen waar hij zwaarigheid mee had, vertelde hij soms meer aan zijn daggelder dan aan zijn vrouw.

Janus was een eerlijk daggelder met een zuiver geloof. Hij had God leeren dienen in ootmoedigheid, in die veertig jaren, dat hij stug op 't land gepoerd had, onder Gods wijden hemel.

Janus zegde nog niets weerom.

„Nou, wat denk jij er van.....?” zei Aai.

„Och Aai, ik ken er ampertjes wat van zeggen. We rekenen allemaal wel, maar we moeten allereerst bij ons eigen beginnen. Onze zielen moeten rechtovoort in nood

kommen; dan zien we pas goed dat we nieuwers recht op hebben.

En als we dat zien, moeten we wijders nog danken voor Gods weldaden. En dan zien we in de crisis Gods slaande hand; dan geven wij de regeering de schuld niet meer, maar ons eigen hart...”

„Dat is een zwaar stuk, Janus. Ik kan dat zoo bar moeilijk verstaan..... Maar..... Nou, dat pinkstiertje laat je maar in de etwei grazen.....”

Janus ging weg en Aai poerde weer door. Maar het wier er niet makkelijker op in zijn gedachten.

Twee dagen lang liep hij op deze zaak na te peinszen. Zoo'n zwaar stuk wier niet zoo gauw opgelost, het ging ten leste om het stoffelijke en eeuwige.

Doch Aai Terlouw kreeg die zaak niet ree in zijn hart: regeeringsmaatregelen en vier koeigies dood

... tuurde hij den polder in....

*) Gew. voor Brandwijk

van de tongblaar, dat is een zware opgaaft voor menschen van het slag van Aai Terlouw, die rechtevoort Zondags ordentelijk naar de kerk gaan, maar in de week aan eeuwige dingen weinig denken.

Ja, zoowaar liep Aai twee dagen over de woorden van den daggelder te piekeren en nóg kon hij die moeilijke zaak niet goed vatten.

Ten leste vraagde hij aan Janus om nadere uitleg van zijn woorden en deze zei kortweg: „Aai, dan moet jij nog maar eens lezen Habakuks lofzang: al zou er geen rund meer op den stal zijn.” En dat heeft hij 's middags na 't aarpeleten schielijk gedaan ook.

Toen begon Aai iets van zulk een geloof en vertrouwen te proeven. En in z'n ziel kwam zooiets als een lichtstraal op een morgen wanneer de Waard in Lentenevel gedoken ligt.

Jaat, peinsde hij een hortje later, de regeering is toch Gods dienaar. Hij was rechtevoort ongehoorzaam en zondig in alle dingen. En toch wilde hij het hier goed hebben, alles naar den eisch. Alsof hij Gods zegeningen verdiend had.....

Aai voelde zijn onoprechtheid. Boeren in nood, de heele wereld in nood. De mensch had geen verdienste. 't Was genade, allemaal!

Toen hij een paar dagen later weer aan 't aard overdoen was, tuurde hij den polder in. Hij hield één hand boven de oogen vanwege de zon, in de andere de riek. Heel in de verte slieden grijze wolkjes. Die waren van een sleepbootje op de Lek. Hij zag hoe mooi alles was tuschen Lek en Merwede. Toen besefte hij, dat het God Zelf was die het gras in de polder zoo mooi deed groeien.

En zoo staande dankte hij met zijn pet op en oogen open. Ja, er wordt in den polder meer gebeden met de pet óp dan met de pet áf, maar 't is oprecht.

En Aai Terlouw dankte God voor Zijn goedheid, en hij bad ook voor de regeering, voor de heeren in Den Haag, voor het heele land en ten leste vroeg hij om kracht om, als 't wezen moest, te kunnen getuigen als Habakuk.....

